

Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej Spółka Akcyjna

INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

**BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO
I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI**

z dnia 2019.08.05

Data wejścia w życie: 2019.08.08

SPIS TREŚCI

A. POSTANOWIENIA WSTĘPNE.....	3
A.2. ZAKRES PRZEDMIOTOWY I PODMIOTOWY	4
A.4. WARUNKI REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY I UCZESTNICTWA W PROCESIE BILANSOWANIA	5
A.6. ZASADY WSPÓŁPRACY OSDn Z OSDp W ZAKRESIE PRZEKAZYWANIA DANYCH POMIAROWYCH DLA POTRZEB ROZLICZEŃ NA RYNKU BILANSUJĄCYM	8
B. PROCEDURA POWIADAMIANIA O ZAWARTYCH UMOWACH SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ	9
B.1. OGÓLNE ZASADY	9
B.2. WERYFIKACJA POWIADOMIEŃ.....	10
C. ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH	10
C.1. WYZNACZANIE I PRZEKAZYWANIE DANYCH POMIAROWYCH I POMIAROWO- ROZLICZENIOWCH.	10
D. ZASADY USTANAWIANIA I ZMIANY PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA BILANSOWANIE HANDLOWE	13
E. POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE.....	14
F. PROCEDURY ZMIANY SPRZEDAWCY	15
F.1. WYMAGANIA OGÓLNE	15
F.2. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ DOTYCHCZASOWEGO ODBIORCĘ PRZEDSIĘBIORSTWA ZAKŁAD ENERGETYCZNY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ S.A. (PIERWSZA ZMIANA SPRZEDAWCY)	16
F.3. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ ODBIORCĘ (KOLEJNE ZMIANY SPRZEDAWCY) .	16
F.4. ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW	17
G. ZASADY WYZNACZANIA I PRZYDZIELANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA.....	17
H. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI	18
I. SŁOWNIK POJĘĆ I DEFINICJI.....	19
Załącznik nr 1 - FORMULARZ ZGŁOSZENIA ZMIANY SPRZEDAWCY	24

A. POSTANOWIENIA WSTĘPNE

A.1. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

ZEUP SA jest Operatorem Systemu Dystrybucyjnego (**OSDn**), którego sieć dystrybucyjna nie posiada bezpośredniego połączenia z siecią przesyłową OSP i zgodnie z postanowieniami IRiESP pełni rolę operatora typu OSDn za pośrednictwem OSDp.

Zgodnie z zapisami **art. 9g ust 8a** ustawy Prawo Energetyczne obowiązku zatwierdzania przez Prezesa URE zapisów IRiESD (pkt A.1.4., A.1.5., A.1.12. d i e oraz A.1.13.) nie stosuje się do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo obsługującego mniej niż sto tysięcy odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego wchodzącego w skład tego przedsiębiorstwa.

Na dzień konsultacji i wprowadzenia w życie niniejszej IRiESD-Bilansowanie (czyli na VII/VIII 2019 roku) brak jest obowiązku zatwierdzenia niniejszej IRiESD-Bilansowanie przez URE dla ZEUP SA).

A.1.1. Uwarunkowania formalno-prawne części szczegółowej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej - bilansowanie systemu dystrybucyjnego i zarządzanie ograniczeniami systemowymi (IRiESD-Bilansowanie) wynikają z następujących dokumentów:

- a) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, (Dz. U. z 2006 r., Nr 89, poz. 625 wraz z późniejszymi zmianami oraz Dz. U. z 2007 r. Nr 21 poz. 124 wraz z późniejszymi zmianami) oraz wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, aktualnymi na dzień wejścia w życie niniejszej instrukcji,
- b) decyzji Prezesa URE nr DRE.WOSE.4711.2.10.2016 z dnia 5 grudnia 2016 r. o wyznaczeniu Zakładu Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A. Operatorem Systemu Dystrybucyjnego, z późniejszymi zmianami.
- c) koncesji Zakładu Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A. na przesyłanie i dystrybucję energii elektrycznej nr DEE/363/25009/W/OŁO/2016/KK wydana przez Prezesa URE w dniu 12 maja 2016 r. z późniejszymi zmianami
- d) aktualnej taryfy Operatora Systemu Dystrybucyjnego,
- e) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

A.1.2. IRiESD-Bilansowanie jest regulaminem w rozumieniu art. 384 par. 1 Kodeksu cywilnego.

A.1.3. Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSDn i posiadające podpisane umowy o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej z Operatorem Systemu Przesyłowego (OSP) oraz umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z właściwym do miejsca przyłączenia Operatorem Systemu Dystrybucyjnego (OSD), są objęte obszarem rozszerzonym Rynku Bilansującego i uczestniczą w Rynku Bilansującym (RB) na zasadach i warunkach określonych w IRiESP, opracowanej przez OSP, stając się Uczestnikiem Rynku Bilansującego (URB).

A.1.4. IRiESD-Bilansowanie, jak również wszelkie zmiany tej części IRiESD podlegają zatwierdzeniu, przez Zarząd OSDn w drodze uchwały .

A.1.5. IRiESD-Bilansowanie oraz wszelkie jej zmiany wchodzi w życie z datą określoną przez Zarząd OSDn w uchwale zatwierdzającej odpowiednio IRiESD-Bilansowanie lub zmiany tej części IRiESD.

A.1.6. Data wejścia w życie IRiESD-Bilansowanie jest wpisywana na jej stronie tytułowej.

A.1.7. Zmiana IRiESD-Bilansowanie przeprowadzana jest poprzez wydanie nowej IRiESD-Bilansowanie albo poprzez wydanie Karty aktualizacji obowiązującej IRiESD-Bilansowanie.

A.1.8. Każda zmiana IRiESD-Bilansowanie jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu.

A.1.9. Karta aktualizacji zawiera w szczególności:

- a) przyczynę aktualizacji IRiESD-Bilansowanie,
- b) zakres aktualizacji IRiESD-Bilansowanie,
- c) nowe brzmienie zmienianych zapisów IRiESD-Bilansowanie lub tekst uzupełniający dotychczasowe zapisy.

A.1.10. Proces wprowadzania zmian IRiESD-Bilansowanie jest przeprowadzany według następującego trybu:

- a) OSDn opracowuje projekt nowej IRiESD-Bilansowanie albo projekt Karty aktualizacji i publikuje go na swojej stronie internetowej,
- b) wraz z projektem nowej IRiESD-Bilansowanie albo projektem Karty aktualizacji OSDn publikuje na swojej stronie internetowej komunikat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmian IRiESD-Bilansowanie, miejscu i sposobie nadsyłania uwag oraz okresie przewidzianym na konsultacje.

A.1.11. Okres przewidziany na konsultacje nie może być krótszy niż 14 dni od daty opublikowania projektu nowej IRiESD-Bilansowanie albo projektu Karty aktualizacji.

A.1.12. Po zakończeniu okresu przewidzianego na konsultacje OSDn:

- a) dokonuje analizy otrzymanych uwag,
- b) opracowuje nową wersję IRiESD-Bilansowanie albo Karty aktualizacji, uwzględniając w uzasadnionym zakresie zgłoszone uwagi,
- c) opracowuje Raport z procesu konsultacji, zawierający zestawienie otrzymanych uwag oraz informacje o sposobie ich uwzględnienia,
- d) przedkłada Zarządowi OSDn do zatwierdzenia IRiESD-Bilansowanie albo Kartę aktualizacji wraz z Raportem z procesu konsultacji,
- e) publikuje na swojej stronie internetowej zatwierdzoną IRiESD-Bilansowanie albo Kartę aktualizacji wraz z Raportem z procesu konsultacji.

A.1.13. IRiESD-Bilansowanie lub Kartę aktualizacji zatwierdzoną przez Zarząd OSDn publikuje na swojej stronie internetowej wraz z informacją o dacie wejścia w życie wprowadzanych zmian IRiESD-Bilansowanie oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

A.2. ZAKRES PRZEDMIOTOWY I PODMIOTOWY

A.2.1. IRiESD-Bilansowanie określa zasady, procedury i uwarunkowania bilansowania systemu oraz realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej i realizowanych w sieci dystrybucyjnej przez OSDn, a w szczególności:

- a) podmioty i warunki bilansowania w systemie dystrybucyjnym,
- b) zasady kodyfikacji podmiotów,
- c) procedury powiadamiania o umowach sprzedaży energii elektrycznej i weryfikacji powiadomień oraz wymiany informacji w tym zakresie,
- d) wymagania dla układów pomiarowo - rozliczeniowych,
- e) zasady przekazywania i udostępniania danych pomiarowych,
- f) procedury zmiany sprzedawcy przez odbiorców,
- g) procedury ustanawiania i zmiany podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
- h) zasady wyznaczania i przydzielania i weryfikacji standardowych profili zużycia energii,
- i) zarządzanie ograniczeniami systemowymi,
- j) postępowanie reklamacyjne.

A.2.2. Obszar objęty bilansowaniem określonym w IRiESD-Bilansowanie obejmuje sieć dystrybucyjną OSDn, z wyłączeniem miejsc dostarczania podmiotów, których urządzenia i sieci są objęte obszarem Rynku Bilansującego.

A.2.3. Procedury bilansowania i zarządzania ograniczeniami systemowymi w systemie dystrybucyjnym określone w IRiESD-Bilansowanie obowiązują:

- a) Operatorów Systemów Dystrybucyjnych,
- b) odbiorców i wytwórców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej,
- c) uczestników rynku bilansującego (URB) pełniących funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe (POB) na obszarze OSD,
- d) sprzedawców energii elektrycznej,
- e) Operatorów Handlowych (OH) i Handlowo – Technicznych (OHT) reprezentujących podmioty wymienione w punktach a) do d) w przypadku, gdy ich działalność operatorska dotyczy sieci dystrybucyjnej OSDn.

A.3. OGÓLNE ZASADY FUNKCJONOWANIA RYNKU BILANSUJĄCEGO

A.3.1. Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Rynku Bilansującego i prowadzenie centralnego mechanizmu bilansowania handlowego jest przedsiębiorstwo Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA, które na mocy ustawy Prawo energetyczne oraz posiadanej koncesji realizuje zadania OSP. Zasady funkcjonowania Rynku Bilansującego określa IRiESP-Bilansowanie.

A.3.2. OSDn w ramach swoich obowiązków, określonych przepisami prawa umożliwia, na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez podmioty przyłączone do jego sieci, przy uwzględnieniu możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego oraz przy zachowaniu jego bezpieczeństwa.

A.3.3. OSDn uczestniczy w administrowaniu rynkiem bilansującym w zakresie Jednostek Grafikowych (JG), na które składają się Miejsca Dostarczania Energii Rynku Bilansującego (MB) z obszaru zarządzanej przez niego sieci.

A.3.4. Uczestnik Rynku Detalicznego (URD) jest bilansowany handlowo na rynku bilansującym przez URB. URB pełni dla URD na rynku energii elektrycznej funkcję podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe (POB).

A.3.5. POB jest wskazywany przez sprzedawcę oraz przedsiębiorstwo zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w umowie o świadczenie usług dystrybucji z OSDn. Rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczanej i pobieranej z systemu, dla każdego punktu poboru energii (PPE), dokonuje tylko jeden POB.

A.3.6. Zmiana POB odbywa się na warunkach i zasadach określonych w niniejszej IRiESD-Bilansowanie.

A.3.7. Podstawą do dokonania zmiany, o której mowa w punkcie A.3.6., jest wprowadzenie odpowiednich zapisów we wszystkich wymaganych umowach pomiędzy OSDn, sprzedawcą, wytwórcą, dotychczasowym POB i POB przejmującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe, zgodnie z zasadami opisanymi w rozdziale D, a także jeżeli jest to niezbędne z OSDp.

A.3.8. Informacje o sprzedawcach, o których mowa w ustawie Prawo energetyczne art. 5 ust. 2a) pkt 1 podpunkt b) (zwanymi dalej sprzedawcami rezerwowymi), podana jest na stronie internetowej OSD pod adresem www.zeup.pl.

A.3.9. OSD zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie:

- a) aktualną listę sprzedawców energii elektrycznej, z którymi zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej (zwanymi dalej „generalną umową dystrybucji” - GUD,
- b) wzorce umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorce umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej.

A.3.10. Warunki i zakres współpracy OSDn z operatorami systemów dystrybucyjnych przyłączonych do jego sieci, nie mających połączenia z siecią przesyłową (również OSDn), określa umowa zawarta pomiędzy OSDn a innym OSDn.

A.3.11. OSDn jest zobowiązany do uwzględnienia w swojej IRiESD wymagań określonych w niniejszej IRiESD operatorów nadrzędnych OSDp do których sieci jest przyłączony.

A.4. WARUNKI REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY I UCZESTNICTWA W PROCESIE BILANSOWANIA

A.4.1. Operator Systemu Dystrybucyjnego zapewnia podmiotom przyłączonym do sieci dystrybucyjnej fizyczną realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez te podmioty, jeżeli zostaną one zgłoszone do OSDn w obowiązującej formie, trybie i terminie oraz pod warunkiem spełnienia przez te podmioty wymagań realizacyjnych określonych w IRiESD i umowach dystrybucji jeśli, a jeśli jest to niezbędne także w IRiESD opracowanej przez OSDp.

A.4.2. Wytwórcy, odbiorcy oraz sprzedawcy mogą zlecić wykonywanie swoich obowiązków wynikających z IRiESD-Bilansowanie innym podmiotom (URB), o ile nie jest to sprzeczne z postanowieniami obowiązującego prawa i posiadanymi koncesjami. Podmioty te działają w imieniu i na rzecz wytwórcy, odbiorcy lub sprzedawcy oraz muszą posiadać zawartą z OSDn umowę dystrybucji.

A.4.3. Warunki i wymagania formalno-prawne

A.4.3.1. Uczestnik Rynku Detalicznego, w celu realizacji przez OSD zawartych przez siebie Umów Sprzedaży Energii, z zachowaniem wymagań p.A.4.3.4, jest zobowiązany do:

- a) posiadania odpowiednich koncesji, jeżeli jest taki wymóg prawny,
- b) zawarcia Umowy o świadczenie usług dystrybucji z OSDn.
- c) zawarcia Umowy z wybranym sprzedawcą (URD_o typ odbiorca), posiadającym zawartą umowę dystrybucji z OSDn,
- d) zawarcia Umowy z wybranym POB (URD_w typ wytwórca), posiadającym zawartą umowę dystrybucji z OSDn.

A.4.3.2. Umowa o świadczenie usług dystrybucji zawarta pomiędzy URD a OSDn, spełnia wymagania określone w ustawie Prawo energetyczne oraz powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- a) zobowiązanie stron do stosowania w pełnym zakresie postanowień IRiESD,
- b) wskazanie POB oraz zasad jego zmiany - w przypadku URD typu wytwórca,
- c) algorytm wyznaczania rzeczywistej ilości energii w Punkcie Dostarczania Energii (PDE),
- d) sposób i zasady rozliczenia energii niezbilansowania dostarczonej przez OSD do odbiorcy w okresie po wstrzymaniu realizacji umów sprzedaży energii w związku z utratą sprzedawcy rezerwowego.

A.4.3.3. Umowa dystrybucyjna zawierana przez OSDn z podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe URD spełnia wymagania określone w ustawie Prawo energetyczne oraz powinna zawierać, co najmniej następujące elementy:

- a) oświadczenie POB o zawarciu umowy przesyłowej z OSP umożliwiającej działalności na rynku bilansującym,
- b) kod identyfikacyjny podmiotu na rynku bilansującym,
- c) dane o posiadanych przez podmiot koncesjach, związanych z działalnością w elektroenergetyce - jeżeli jest taki wymóg prawny,
- d) datę rozpoczęcia działalności na rynku bilansującym,
- e) osoby upoważnione do kontaktu z OSDn oraz ich dane adresowe,
- f) warunki przejmowania odpowiedzialności za bilansowanie handlowe na rynku bilansującym podmiotów działających na obszarze OSDn,
- g) wykaz Miejsc Dostarczania Energii Rynku Bilansującego (MB) oraz wykaz Miejsc Dostarczania Energii Rynku Detalicznego (MD_D),
- h) wykaz sprzedawców i wytwórców, dla których POB świadczy usługi bilansowania handlowego,
- i) zobowiązania stron Umowy do stosowania w pełnym zakresie postanowień niniejszej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej,
- j) algorytm wyznaczania energii rzeczywistej w Miejscach Dostarczania Rynku Bilansującego (MB).

A.4.3.4. Podmiot zamierzający sprzedawać energię elektryczną URD na obszarze działania OSDn, posiadający zawartą z tym OSDn umowę dystrybucji (zwaną dalej „generalną umową dystrybucji”) może pełnić funkcję sprzedawcy, w tym sprzedawcy rezerwowego (po określeniu tego faktu w generalnej umowie dystrybucji). Generalna umowa dystrybucji reguluje kompleksowo stosunki pomiędzy sprzedawcą, a OSDn oraz dotyczy wszystkich URD z obszaru działania OSDn, którym ten sprzedawca będzie sprzedawać energię elektryczną. Umowa ta spełnia wymagania określone w ustawie Prawo energetyczne oraz powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- a) terminy i procedury powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży,
- b) warunki realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców z obszaru działania OSDn, którym ten sprzedawca będzie sprzedawać energię elektryczną,
- c) zasady obejmowania nią kolejnych URD i zobowiązania stron w tym zakresie,
- d) wskazanie wybranego przez sprzedawcę POB, który ma zawartą umowę dystrybucji z OSDn,
- e) wykaz URD przyłączonych do sieci dystrybucyjnej OSDn, którzy zawarli umowę sprzedaży z tym sprzedawcą,
- f) zasady i terminy przekazywania informacji dotyczących rozwiązywania umów, w tym umów sprzedaży zawartych przez sprzedawcę z odbiorcami,
- g) zasady wchodzenia w życie i rozwiązywania umów sprzedaży zawieranych przez odbiorców z kolejnym Sprzedawcą,

- h) osoby upoważnione do kontaktu z OSDn oraz ich dane adresowe,
- i) zasady wstrzymywania przez OSDn dostarczania energii do URD w przypadkach określonych w ustawie Prawo Energetyczne oraz aktach wykonawczych do tej ustawy,
- j) zakres i zasady udostępniania danych dotyczących URD, które są konieczne dla ich właściwej obsługi,
- k) algorytmy wyznaczania rzeczywistych ilości energii w Punktach Dostarczania Energii (PDE) i w Miejscach Dostarczania Energii Rynku Detalicznego (MD_D),
- l) zobowiązanie stron umowy do stosowania w pełnym zakresie postanowień IRiESD,
- m) zasady rozwiązania umowy, w tym w przypadku zaprzestania działalności przez POB tego sprzedawcy,
- n) zasady rozliczeń i warunki dokonywania przez OSDn dodatkowych odczytów układów pomiarowo-rozliczeniowych (w terminach innych niż standardowo dokonuje ich OSDn, w tym w szczególności odczytów dokonywanych w związku ze zmianą sprzedawcy).

A.4.3.5. W przypadku utraty przez sprzedawcę POB świadczącego na jego rzecz usługę bilansowania handlowego na rynku bilansującym umowa, o której mowa w **pkt A.4.3.4.** jest ograniczona w terminach i ze skutkiem przewidzianym w IRiESP. Od momentu wprowadzenia przedmiotowego ograniczenia sprzedaży energii do URD jest realizowana przez sprzedawcę rezerwowego.

A.4.3.5. W celu realizacji obowiązków w zakresie współpracy z OSP, o których mowa w pkt. A.1.2., OSDn dla obszaru swojej sieci dystrybucyjnej zawiera z OSDp umowę. Umowa ta powinna zawierać co najmniej następujące elementy:

- a. zakres obowiązków realizowanych przez OSDn oraz OSDp,
- b. zgodę OSDn na realizację jego obowiązków w zakresie współpracy z OSP przez OSDp,
- c. dane o posiadanych przez OSDn koncesjach i decyzjach dotyczących sprzedaży energii elektrycznej albo świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej,
- d. osoby upoważnione do kontaktu z OSDp oraz ich dane kontaktowe,
- e. zasady rozwiązywania umowy lub wprowadzania ograniczeń w jej wykonaniu,
- f. zasady obejmowania umową kolejnych URD z obszaru OSDn,
- g. zasady wyznaczania i przekazywania danych pomiarowych.

A.4.3.6. OSDn wyklucza, aby umowa, o której mowa w **A.4.3.4.** zawierała postanowienia umożliwiające podmiotowi zamierzającemu sprzedawać energię elektryczną URD na obszarze działania OSDn na podstawie umowy łączącej świadczenie usług dystrybucji (tzw. umowy kompleksowej)

A.5.1. OSDn bierze udział w administrowaniu rynkiem bilansującym dla obszaru swojej sieci dystrybucyjnej i sieciach na których zostali wyznaczeni OSDn przyłączeni do sieci OSDn, w oparciu o postanowienia umowy zawartej z OSDp i na zasadach określonych w IRiESD opracowanej przez tego OSDn oraz administruje konfiguracją rynku detalicznego w oparciu o zasady zawarte w IRiESD-Bilansowanie i postanowienia umów dystrybucyjnych.

A.5.2. W ramach obowiązków związanych z wykonaniem umowy, o której mowa w A.4.3.4

w zakresie administrowania rynkiem bilansującym OSDn realizuje następujące zadania:

- a. ustala z OSDp konfigurację w zakresie prowadzenia bilansowania handlowego przez POB,
- b. ustala z OSDp konfigurację w zakresie przyporządkowywania URD do właściwych MB poszczególnych POB, jako podmiotów prowadzących bilansowanie handlowe tych URD,
- c. wyznacza oraz przyporządkowuje ilości dostaw energii dotyczących URD do poszczególnych MB poszczególnych POB, pełniących dla tych URD funkcje podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
- d. przekazuje do OSDp ilości dostaw energii dla poszczególnych MDD Sprzedawcy oraz MB poszczególnych POB,
- e. rozpatruje reklamacje URB dotyczące przyporządkowanych im ilości dostaw energii w poszczególnych MB i we współpracy z OSDp wprowadza niezbędne korekty w wymagających tego przypadkach,
- f. przekazuje do OSDp dane niezbędne do konfigurowania Rynku Bilansującego oraz monitorowania poprawności jego konfiguracji,
- g. obsługuje sytuacje wyjątkowe, polegające na utracie przez URD podmiotu odpowiedzialnego za jego bilansowanie.

A.5.3. W ramach obowiązków związanych z realizacją umowy, zakresie administrowania rynkiem detalicznym, OSDn realizuje następujące zadania:

- a) przyporządkowuje do POB określone MB służące do reprezentowania na rynku bilansującym ilości dostarczanej energii elektrycznej na podstawie danych konfiguracyjnych ustalonych z OSDp oraz umów przesyłowych i dystrybucji,
- b) przyporządkowuje sprzedawców oraz URD typu wytwórca do poszczególnych MB, przydzielonych POB, jako podmiotowi prowadzącemu bilansowanie handlowe na RB, na podstawie umów dystrybucji i generalnych umów dystrybucji,
- c) przyporządkowuje URD do poszczególnych MDD przydzielonych sprzedawcom realizującym umowy sprzedaży energii w sieci dystrybucyjnej na podstawie generalnych umów dystrybucji,
- d) realizuje procedurę zmiany POB przez sprzedawcę lub URD typu wytwórca,
- e) przekazuje do OSDp dane konfiguracyjne niezbędne do monitorowania poprawności konfiguracji rynku bilansującego,
- f) rozpatruje reklamacje POB dotyczące danych konfiguracyjnych i we współpracy z OSDp wprowadza niezbędne korekty, zgodnie z zapisami rozdziału E.

A.5.4. OSDp zgodnie z IRiESDp nadaje i przekazuje do OSDn kody identyfikacyjne obiektom rynku detalicznego wykorzystywanym w procesie wyznaczania danych pomiarowo rozliczeniowych tj. Kod Miejsca Dostarczania Energii Rynku Detalicznego (MDD). OSDn nadaje kody identyfikacyjne obiektom rynku detalicznego wykorzystywanym w procesie wyznaczania danych pomiarowo-rozliczeniowych tj. Kod Punktu Poboru Energii (PPE).

A.5.5. Punkt Poboru Energii (PPE) jest najmniejszą jednostką, dla której odbywa się zbilansowanie dostaw, oraz dla której może nastąpić zmiana sprzedawcy. Kody PPE mają następującą postać:

ZEUPXXXXX lub

GDYNXXXXX lub

ALJEXXXXX, gdzie:

(kod lokalizacji)(unikalne dopełnienie)

A.6. ZASADY WSPÓŁPRACY OSDN Z OSDP W ZAKRESIE PRZEKAZYWANIA DANYCH POMIAROWYCH DLA POTRZEB ROZLICZEŃ NA RYNKU BILANSUJĄCYM

A.6.1. Podstawą realizacji współpracy OSDn z OSDp w zakresie przekazywania danych pomiarowych do OSP dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym, jest zawarcie stosownej umowy przez OSDn z OSDp.

A.6.2. W celu umożliwienia realizacji wymiany danych, OSDn musi posiadać, na dzień rozpoczęcia realizacji umowy o której mowa w **pkt. A.6.1.**, układy pomiarowo rozliczeniowe służące do rozliczeń z OSDp, dostosowane do wymagań rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz IRiESD i IRiESD OSDp.

A.6.3. Warunkiem przekazywania przez OSDp danych pomiarowych do OSP jest jednoczesne obowiązywanie następujących umów:

- a) o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a OSP,
- b) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a OSDn,
- c) o współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym zawartej pomiędzy OSDp a OSD,
- d) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSD a sprzedawcą energii elektrycznej do URD,
- e) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDp a podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe (POB), którego Miejsca Dostarczania Energii Rynku Bilansującego (MB) są wykorzystywane w bilansowaniu handlowym URD przyłączonych do sieci OSD,

A.6.4. W celu umożliwienia OSDp przekazania danych pomiarowych do OSP, OSDn jest zobowiązany w szczególności do:

- a) pozyskiwania danych pomiarowych z układów pomiarowo-rozliczeniowych URD,
- b) dostarczania do OSDp danych pomiarowych, o których mowa w **ppkt. a)**, stanowiących rzeczywistą ilość energii elektrycznej pobranej z sieci OSDn lub oddanej do sieci OSDn, zmierzonej przez układy pomiarowo-rozliczeniowe w miejscach dostarczenia URD, na każdą godzinę doby handlowej, w podziale na sprzedawców, zagregowane na MB,

- c) przekazywania do OSDp skorygowanych danych pomiarowych URD w celu ich przesłania do OSP w trybach korekty obowiązujących na Rynku Bilansującym zgodnie z IRiESP,
- d) niezwłocznego przekazywania OSDp informacji o wstrzymaniu lub zaprzestaniu świadczenia przez OSD usług dystrybucji energii elektrycznej dla Sprzedawcy,
- e) niezwłocznego informowania OSDp o okolicznościach mających wpływ na prawidłowość przekazywanych danych pomiarowych.

A.6.5. Przekazywanie danych przez OSDp do OSP obejmuje przekazywanie zagregowanych danych pomiarowych URD, przyłączonych do sieci OSD nie objętej obszarem Rynku Bilansującego:

- a) na MB będące w posiadaniu POB wskazanego przez Sprzedawcę wybranego przez URD typu odbiorca,
- b) na MB będące w posiadaniu POB wskazanego bezpośrednio przez URD typu wytwórca.

A.6.6. Wyznaczanie i przekazywanie do OSDp oraz udostępnianie danych pomiarowych do OSP, odbywa się zgodnie z zasadami opisanymi w IRiESD OSDp.

A.6.7. Zawieszenie lub zaprzestanie, niezależnie od przyczyny, działalności na Rynku Bilansującym przez POB prowadzącym bilansowanie handlowe w obszarze sieci OSDn będzie skutkować zaprzestaniem przekazywania przez OSDp danych pomiarowych na MB tego POB. Tym samym dane pomiarowe URD będą uwzględniane w zużyciu energii elektrycznej OSDn, chyba że zostanie wskazany inny POB w terminie umożliwiającym zmianę konfiguracji obiektów tego POB (zgodnie z zasadami opisanymi w IRiESD OSDp).

A.6.8. Zaprzestanie przez Sprzedawcę sprzedaży energii elektrycznej do URD, o ile nie ma sprzedawcy rezerwowego, będzie skutkować zaprzestaniem przekazywania przez OSDn danych pomiarowych na MB POB wybranego przez tego Sprzedawcę, a tym samym dane pomiarowe URD będą powiększać zużycie energii elektrycznej OSDn.

B. PROCEDURA POWIADAMIANIA O ZAWARTYCH UMOWACH SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

B.1. OGÓLNE ZASADY

B.1.1. Powiadomienia OSDn o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej dokonują:

- a) odbiorcy przyłączeni do sieci dystrybucyjnej nie objętej obszarem Rynku Bilansującego korzystający z prawa wyboru sprzedawcy (URD_o),
lub
- b) sprzedawcy mający zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej z URD_o, - na podstawie pełnomocnictwa URD_o,

B.1.2. Powiadomienia, o których mowa w pkt B.1.1. dokonują obie strony umowy zgodnie z procedurą określoną w rozdziale F (zasady zmiany sprzedawcy). Powiadomienia te powinny być przygotowane na formularzu określonym przez OSDn, zawierającym co najmniej:

- a) strony umowy wraz z ich danymi teled adresowymi,
- b) adres obiektu, którego zgłoszenie dotyczy,
- c) okres obowiązywania umowy,
- d) planowane ilości energii objętej umową,
- e) datę rozwiązania dotychczasowej umowy sprzedaży,
- f) numer PPE.

Proces zmiany Sprzedawcy, o którym mowa w rozdziale F. rozpoczyna się od momentu potwierdzenia przyjęcia przez OSDn powiadomień, o których mowa powyżej.

B.1.3. Strony umowy sprzedaży energii elektrycznej są zobowiązane do niezwłocznego informowania OSDn o zmianach dokonanych w ww. umowie w zakresie danych określonych w pkt B.1.2.

B.1.4. Aktualny wzór formularza, o którym mowa w **pkt B.1.2.** obowiązujący na obszarze działania OSDn jest załącznikiem do niniejszej instrukcji oraz jest udostępniany na wniosek użytkowników w siedzibie OSDn.

B.1.5. Strony obowiązującej terminowej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej są zobowiązane do poinformowania OSDn o planowanym przedłużeniu okresu obowiązywania powyższych umów. Informacje należy przekazać z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem w jeden ze sposobów:

- a) osobiście w punkcie obsługi klienta,

- b) listownie na adres OSDn,
- c) pocztą elektroniczną,
- d) faksem.

Powiadomienia należy dokonać zgodnie z pkt B.1.1. na formularzu, o którym mowa w pkt B.1.2.

B.2. WERYFIKACJA POWIADOMIENÍ

B.2.1. OSDn dokonuje weryfikacji otrzymanych powiadomień o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej, pod względem ich zgodności w zakresie określonym w pkt B.1.2., w terminach określonych w rozdziale F (zasady zmiany sprzedawcy).

B.2.2. OSDn dokonuje weryfikacji w przeciągu 5 dni roboczych od daty otrzymania powiadomienia (od stron umowy sprzedaży).

B.2.3. Jeżeli w procesie weryfikacji zaistnieją:

- a) braki formalne w dokonanych powiadomieniach; lub
- b) niezgodności otrzymanych informacji pomiędzy powiadomieniami wykonanymi przez strony umowy; lub
- c) brak generalnej umowy dystrybucji zawartej pomiędzy OSDn a sprzedawcą; lub
- d) brak umowy dystrybucji zawartej pomiędzy OSDn, a wskazanym przez sprzedawcę POB; lub

OSDn informuje w terminie określonym w pkt B.2.2. strony umowy sprzedaży energii elektrycznej o braku możliwości jej realizacji, wskazując przyczyny odrzucenia powiadomień.

B.2.4. W przypadku pozytywnej weryfikacji powiadomień o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt B.2.1. OSDn przystępuje do konfiguracji Punktów Dostarczania Energii (PDE) należących do URD oraz do MD_D wchodzących w skład MB przyporządkowanego POB.

C. ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH

C.1. WYZNACZANIE I PRZEKAZYWANIE DANYCH POMIAROWYCH I POMIAROWO- ROZLICZENIOWYCH.

C.1.1. OSDn pełni funkcję Operatora Pomiarów (OP) i administruje danymi pomiarowymi w obszarze sieci dystrybucyjnej. OSDn może zlecić realizację niektórych funkcji OP innemu podmiotowi.

C.1.2. Administrowanie przez OSDn danymi pomiarowymi w obszarze sieci dystrybucyjnej polega na wyznaczeniu ilości dostaw energii dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym oraz Rynku Detalicznym i obejmuje następujące zadania:

- a. eksploatacja i rozwój Lokalnego Systemu Pomiarowo-Rozliczeniowego (LSPR), służącego pozyskiwaniu, przetwarzaniu oraz zarządzaniu danymi pomiarowymi,
- b. akwizycja danych pomiarowych z układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej zainstalowanych na obszarze działania OSDn,
- c. wyznaczenie ilości dostaw energii elektrycznej w poszczególnych fizycznych punktach poboru energii z sieci dystrybucyjnej,
- d. agregacja ilości dostarczonej energii elektrycznej w poszczególnych wirtualnych punktach poboru energii z sieci dystrybucyjnej,
- e. udostępnianie OSP, POB, sprzedawcom oraz URD danych pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych,
- f. rozpatrywanie reklamacji, zgłaszanych przez podmioty wymienione w ppkt e), dotyczących przyporządkowanych im ilości dostarczonej energii elektrycznej i wprowadzanie niezbędnych korekt w wymagających tego przypadkach.

C.1.3. OSDn pozyskuje dane pomiarowe i wyznacza rzeczywiste ilości dostaw energii elektrycznej.

C.1.4. OSDn wyznacza godzinowe ilości energii rzeczywistej, o której mowa w pkt C.1.2.c) i pkt C.1.2.d), w podziale na rzeczywistą ilość energii pobraną z sieci i oddaną do sieci dystrybucyjnej.

C.1.5. OSDn wyznacza ilość energii rzeczywistej wynikającej z fizycznych dostaw energii elektrycznej w sieci dystrybucyjnej na podstawie:

- a) uzyskanych danych pomiarowych z fizycznych punktów pomiarowych; lub

- b) danych szacunkowych, wyznaczonych na podstawie danych historycznych oraz w oparciu o zasady określone w niniejszej Instrukcji, w przypadku awarii układu transmisji danych lub układu pomiarowego; lub
- c) danych szacunkowych w przypadku braku układu transmisji danych; lub standardowych profili zużycia (o których mowa w rozdziale G), ilości energii rzeczywistej wyznaczonych w sposób określony w pkt a) i b) oraz algorytmów agregacji dla tych punktów poboru z sieci dystrybucyjnej, którym zostały przyporządkowane standardowe profile zużycia.

C.1.6. Do określenia ilości energii elektrycznej wprowadzonej lub pobranej z sieci wykorzystuje się w pierwszej kolejności podstawowe układy pomiarowo-rozliczeniowe. W przypadku ich awarii lub wadliwego działania w następnej kolejności wykorzystywane są rezerwowe układy pomiarowo-rozliczeniowe.

C.1.7. W przypadku awarii lub wadliwego działania układów pomiarowo-rozliczeniowych, o których mowa w punkcie C.1.6., ilość energii elektrycznej wprowadzanej do lub pobieranej z sieci określa się w każdej godzinie doby w następujący sposób:

- a) na podstawie współczynników korekcji właściwych dla stwierdzonej nieprawidłowości lub awarii (o ile jest możliwe ich określenie); lub,
- b) na podstawie ilości energii elektrycznej w odpowiedniej godzinie i dniu tygodnia poprzedzającego awarię; lub,
- c) na podstawie ilości energii elektrycznej w odpowiedniej godzinie i dniu tygodnia po awarii.

C.1.8. W przypadku braku danych pomiarowych, spowodowanym zakłóceniem w procesie zdalnego pozyskiwania danych z układów pomiarowo-rozliczeniowych, OSD udostępnia dane pomiarowe obliczone jako średnia arytmetyczna z ostatnich pięciu największych pomiarów dla danej godziny, w okresie ostatniego miesiąca.

C.1.9. OSDn udostępnia dane pomiarowe i pomiarowo-rozliczeniowe z dokładnością do 1 kWh, przy czym:

- a) dane pomiarowe są rejestrowane i przetwarzane z maksymalną możliwą dokładnością wynikającą z własności urządzeń pomiarowych i systemów informatycznych LSPR,
- b) wyniki obliczeń są rejestrowane w LSPR z dokładnością do 1 kWh, a ewentualne zaokrąglenia są dokonywane zgodnie z ogólnymi zasadami zaokrągleń.

C.1.10. Algorytm wyznaczania godzinowych danych pomiarowo-rozliczeniowych w Fizycznych Miejscach Dostarczania Energii Rynku Bilansującego $_{FD}MB$:

Ilość energii rzeczywistej w $_{FD}MB$ w godzinie h jest wyznaczana jako suma ilości energii rzeczywistej w godzinie h w poszczególnych MD_D wchodzących w skład $_{FD}MB$

$$ER_{MBi}^h = \sum_{j \in f} E_{MDDj}^h$$

gdzie:

- ER_{MBi}^h - ilość energii rzeczywistej w i -tym $_{FD}MB$ w godzinie h ;
- ER_{MDDj}^h - ilość energii rzeczywistej w MD_D wchodzącym w skład i -tego $_{FD}MB$ w godzinie h ;
- f - zbiór MD_D wchodzących w skład w skład i -tego $_{FD}MB$ w godzinie h .

C.1.11. Algorytm wyznaczania godzinowych danych pomiarowo-rozliczeniowych w Fizycznych Profilowych Miejscach Dostarczania Energii Rynku Detalicznego $_{p}MD_D$ w podstawowym cyklu rozliczeniowym obowiązującym na RB:

$$ER_{MDDi}^h = \sum_{k=1}^K \left(\frac{\sum_{Z=1}^n ED_{Zk}^M}{\sum_{h=1}^m E_{PSkh}} * E_{PSkh} \right)$$

gdzie:

- ER_{MDDi}^h - ilość energii rzeczywistej w i -tym MD_D w godzinie h ;

ED_{Zk}^M - deklarowany pobór energii dla miesięcznego okresu rozliczeniowego M , w z -tym PPE wchodzącym w skład j -tego MD_D , któremu został przydzielony standardowy profil obciążenia typu k ;

$\sum_{h=1}^m E_{PSkh}$ - suma ilości godzinowych energii standardowego profilu obciążenia typu k dla miesięcznego okresu rozliczeniowego M ;

E_{PSkh} - wartość standardowego profilu obciążenia typu k w godzinie h ;

K - liczba typów profili przydzielonych dla PPE wchodzących w skład MD_D ;

n - liczba PPE wchodzących w skład j -tego MD_D , w którym został przydzielony standardowy profil obciążenia typu k ;

m - liczba godzin w miesiącu M .

C.1.12. Algorytm wyznaczania godzinowych danych pomiarowo-rozliczeniowych w Fizycznych Profilowych Miejscach Dostarczania Energii Rynku Detalicznego rMD_D w cyklu korekty na RB:

$$ER_{MDDj}^{hT} = \sum_{k=1}^K \left(\frac{\sum_{Z=1}^n ER_{ZkT}^M}{mT} * E_{PSkhT} \right)$$

gdzie:

ER_{MDDj}^{hT} - ilość energii rzeczywistej w i -tym MD_D w godzinie należącej do strefy T ;

ER_{ZkT}^M - rzeczywisty, wyznaczony na podstawie odczytu urządzeń pomiarowych pobór energii w strefie T dla miesięcznego okresu rozliczeniowego M , w z -tym PPE wchodzącym w skład j -tego MD_D , któremu został przydzielony standardowy profil obciążenia typu k ;

$\sum_{h=1}^m E_{PSkhT}$ - suma ilości godzinowych energii w strefie T standardowego profilu obciążenia typu k dla miesięcznego okresu rozliczeniowego M ;

E_{PSkhT} - wartość standardowego profilu obciążenia typu k w godzinie h należącego do strefy T ;

K - liczba typów profili przydzielonych dla PPE wchodzących w skład MD_D ;

n - liczba PPE wchodzących w skład j -tego MD_D , którym został przydzielony standardowy profil obciążenia typu k ;

m - liczba godzin w miesiącu M

T - strefa czasowa obowiązująca w grupie taryfowej określona w obowiązującej taryfie OSD.

C.1.13. Algorytm wyznaczania godzinowych danych pomiarowo-rozliczeniowych w Fizycznych Grafikowych Miejscach Dostarczania Energii Rynku Detalicznego rMD_D :

Ilość energii rzeczywistej w rMD_D w godzinie h jest wyznaczana jako suma ilości energii rzeczywistej w godzinie h w poszczególnych PDE wchodzących w skład rMD_D

$$ER_{MDDi}^h = \sum_{j \in f} ER_{PDEj}^h$$

gdzie:

ER_{MDDi}^h - ilość energii rzeczywistej w i -tym rMD_D w godzinie h ;

ER_{PDEj}^h - ilość energii rzeczywistej w PDE wchodzącym w skład i -tego rMD_D w godzinie h ;

f - zbiór PDE wchodzących w skład w skład i -tego rMD_D w godzinie h .

C.1.14. Algorytm wyznaczania godzinowych danych pomiarowo-rozliczeniowych w Punktach Dostarczenia Energii Rynku PDE:

Ilość energii rzeczywistej w PDE w godzinie h jest wyznaczana jako suma ilości energii rzeczywistej w godzinie h w poszczególnych FPP wchodzących w skład PDE

$$ER_{PDEi}^h = \sum_{j \in f} ER_{FPPj}^h$$

gdzie:

- ER_{PDEi}^h - ilość energii rzeczywistej w i -tym PDE w godzinie h ;
 ER_{FPPj}^h - ilość energii rzeczywistej w FPP wchodzącym w skład i -tego PDE w godzinie h ;
 f - zbiór FPP wchodzących w skład i -tego PDE w godzinie h .

C.1.18. Dane pomiarowe udostępniane są przez OSDn dla URD zgodnie z zasadami i w terminach określonych w umowach dystrybucji zawartych pomiędzy OSDn a URD.

C.1.19. Udostępniane przez OSDn dane, w tym także dane pomiarowo-rozliczeniowe wyznaczone w oparciu o dane szacunkowe oraz na podstawie standardowych profili zużycia, mogą być korygowane przez OSDn w przewidywanych w IRiESP trybie korekt.

C.1.20. OSDn wyznacza energię rzeczywistą dla URD będących wytwórcami lub odbiorcami w cyklach miesięcznych i udostępnia dane pomiarowe do piątej doby kolejnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

W przypadku braku danych stanowiących podstawę do rozliczeń, OSDn udostępnia dane pomiarowe niezwłocznie po ich uzyskaniu.

C.1.21. URD, Sprzedawca oraz POB mają prawo wystąpić do OSDn z wnioskiem o dokonanie korekty danych pomiarowych w terminach i na zasadach określonych w rozdziale E niniejszej IRiESD-Bilansowanie.

C.1.22. Wymiana informacji pomiarowych pomiędzy OSDn a sprzedawcą odbywa się z wykorzystaniem kodu PPE.

D. ZASADY USTANAWIANIA I ZMIANY PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA BILANSOWANIE HANDLOWE

D.1. Zmiana podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe następuje zgodnie z zapisami niniejszej IRiESD-Bilansowanie oraz odpowiednimi zapisami w umowach zawartych pomiędzy:

1) Sprzedawcą lub URD typu wytwórcą i:

- a) OSDn,
- b) POB przekazującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe,
- c) POB przejmującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe,

oraz

2) OSP i:

- a) POB przekazującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe,
- b) POB przejmującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe,
- c) OSDn,

oraz

3) OSDn i POB przekazującym oraz przejmującym odpowiedzialność za bilansowanie handlowe.

D.2. W przypadku zmiany przez sprzedawcę lub wytwórcę podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe, sprzedawca lub wytwórcą, POB przekazujący odpowiedzialność za bilansowanie handlowe oraz POB przejmujący tą odpowiedzialność, są zobowiązani do powiadomienia OSDn o tym fakcie drogą elektroniczną lub w formie pisemnej listem poleconym na formularzu udostępnionym na stronie internetowej OSDn. OSDn dokonuje weryfikacji zgodności powiadomień i informuje o jej wyniku zainteresowane podmioty drogą elektroniczną lub w formie pisemnej listem poleconym. Przekazywana informacja zawiera również datę, od której następuje zmiana POB, z zastrzeżeniem punktu **D.3.** Szczegółowe zasady wymiany informacji określone są w umowach zawartych przez te podmioty z OSDn.

D.3. Zmiana podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe następuje od początku nowego okresu rozliczeniowego obowiązującego na Rynku Bilansującym następującego po dacie otrzymania przez OSDn powiadomień od sprzedawcy lub wytwórcy oraz POB przekazującego i przejmującego odpowiedzialność za bilansowanie handlowe, jednak nie wcześniej niż po **10 dniach** kalendarzowych od powyższej daty.

D.4. Jeżeli podmiot przejmujący odpowiedzialność za bilansowanie handlowe nie posiada nadanych przez OSP MB w sieci dystrybucyjnej OSDn, wówczas zmiana w przyporządkowaniu URD danego sprzedawcy do podmiotu odpowiedzialnego za ich bilansowanie handlowe następuje z datą wejścia w życie aneksu do umowy, o której mowa w punkcie **D.1.2. c)**, jednak nie wcześniej niż w terminie określonym w punkcie **D.3.**

D.5. W przypadku, gdy POB wskazany przez sprzedawcę lub wytwórcę, jako odpowiedzialny za bilansowanie handlowe zaprzestanie działalności na Rynku Bilansującym, wówczas odpowiedzialność za bilansowanie handlowe przechodzi ze skutkiem od dnia zaprzestania tej działalności przez dotychczasowego POB na nowego POB wskazanego przez sprzedawcę rezerwowego dla odbiorcy lub na OSDn w przypadku utraty POB przez wytwórcę. Jednocześnie sprzedaż energii do tych odbiorców przejmuje sprzedawca rezerwowego. Postanowienia tego punktu stosuje się z zastrzeżeniem postanowień **pkt D.7.**, w którym jest mowa o planowanym zaprzestaniu funkcjonowania na rynku bilansującym POB.

D.6. Jeżeli odbiorca utraci sprzedawcę podstawowego oraz sprzedawcę rezerwowego lub sprzedawca podstawowy i rezerwowego utracą POB wskazanych przez tych sprzedawców jako odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe, w tym samym czasie, wówczas OSDn podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi zapisami aktów prawnych.

Sposób i zasady rozliczenia energii dostarczonej przez OSDn do odbiorcy w okresie od dnia utraty sprzedawców do dnia wstrzymania dostarczania energii, określone są w umowie dystrybucji energii elektrycznej zawartej pomiędzy OSDn i Odbiorcą.

D.7. POB ma obowiązek skutecznego poinformowania OSDn, z minimum **30 dniowym** wyprzedzeniem, o planowanym zaprzestaniu działalności na Rynku. OSDn niezwłocznie po uzyskaniu ww. informacji powiadamia sprzedawcę, który wskazał tego POB, o braku możliwości realizacji umów sprzedaży energii przez tego sprzedawcę i bilansowania handlowego jego URD przez POB wskazanego przez tego sprzedawcę. W takim przypadku sprzedawca jest zobowiązany do zmiany POB. Zmiana ta musi nastąpić przed ww. terminem planowanego zaprzestania działalności na RB przez dotychczasowego POB, z zachowaniem postanowień rozdziału D. W przeciwnym wypadku następuje wstrzymanie przez OSDn realizacji umów sprzedaży tego sprzedawcy a sprzedaż energii realizowana jest na podstawie Umowy sprzedaży, o której mowa w **art. 5 ust. 2a pkt 1 lit b ustawy – Prawo energetyczne** zawartej przez OSDn w imieniu i na rzecz odbiorcy z podmiotem oznaczonym w umowie o dystrybucji zawartej pomiędzy OSDn a Odbiorcą.

D.8. POB odpowiedzialny za bilansowanie sprzedawcy lub wytwórcy jest zobowiązany do natychmiastowego skutecznego poinformowania OSDn i sprzedawcy lub wytwórcy, który go wskazał, o zaprzestaniu działalności na RB.

D.9. Zaprzestanie działalności przez sprzedawcę lub wskazanego przez niego POB, skutkuje jednoczesnym wstrzymaniem realizacji umów sprzedaży energii tego sprzedawcy i zaprzestaniem bilansowania handlowego tego sprzedawcy przez POB.

E. POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE

E.1. Niniejszy rozdział określa procedury postępowania i rozstrzygania reklamacji w zakresie objętym niniejszą IRiESD-Bilansowanie.

E.2. Reklamacje podmiotów zobowiązanych do stosowania IRiESD-Bilansowanie powinny być zgłaszane w formie pisemnej w terminie nie dłuższym niż **30 dni** od powzięcia informacji stanowiących podstawę reklamacji lub skargi za wyjątkiem sytuacji dotyczących korygowania rozliczeń.

E.3. Reklamacje powinny być dostarczone do OSDn, na adres:

Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A.

ul. Radzymińska 326

05-091 Ząbki;

e-mail: bok@zeup.pl

E.4. Skierowanie przez podmiot reklamacji do OSDn powinno zawierać w szczególności:

- a) dane adresowe podmiotu;
- b) datę zaistnienia oraz dokładny opis i przyczynę okoliczności stanowiących podstawę reklamacji wraz z uzasadnieniem;
- c) zgłaszane żądanie;
- d) dokumenty uzasadniające żądanie.

E.5. OSDn rozstrzyga zgłoszoną reklamację w terminie nie dłuższym niż **14 dni** od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji. Rozstrzygnięcie reklamacji w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem jest przesyłane listem poleconym.

E.6. Jeżeli rozstrzygnięcie reklamacji przez OSDn zgodnie z **pkt E.5.**, w całości lub w części nie jest satysfakcjonujące dla podmiotu zgłaszającego, to podmiot ten ma prawo w terminie **14 dni** od dnia otrzymania rozstrzygnięcia, wystąpić pisemnie do OSDn z wnioskiem o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji. Wniosek powinien zawierać:

- a) zakres nieuwzględnionego przez OSDn żądania;
- b) dane przedstawicieli podmiotu upoważnionych do prowadzenia negocjacji.

Wniosek o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji powinien być przekazany na adres wymieniony w **pkt E.3.**

E.7. OSDn rozstrzyga wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie nie przekraczającym 60 dni od daty jego otrzymania. OSDn rozpatruje przedmiotowy wniosek po przeprowadzeniu negocjacji z upoważnionymi przedstawicielami podmiotu zgłaszającego reklamację i może ją uwzględnić w całości lub w części lub podtrzymać swoje wcześniejsze stanowisko. OSDn przesyła rozstrzygnięcie wniosku w formie pisemnej, listem poleconym.

E.8. Jeżeli reklamacje prowadzące do sporu pomiędzy OSDn, a podmiotem zgłaszającym żądanie nie zostaną uwzględnione w trakcie opisanego powyżej postępowania reklamacyjnego, Strony sporu mogą zgłosić spór do rozstrzygnięcia przez sąd, zgodnie z zapisami zawartymi w stosownej umowie wiążącej OSDn i podmiot składający reklamację.

E.9. Skierowanie sprawy do rozstrzygnięcia zgodnie z zapisami umowy, o której mowa w **pkt E.8.**, musi być poprzedzone procedurą reklamacyjną zgodnie z powyższymi postanowieniami.

F. PROCEDURY ZMIANY SPRZEDAWCY

F.1. WYMAGANIA OGÓLNE

F.1.1. Procedury zmiany Sprzedawcy energii elektrycznej zawarte w niniejszym rozdziale dotyczą odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej OSDn, nie objętych rozszerzonym obszarem Rynku Bilansującego.

F.1.2. Podstawą realizacji sprzedaży energii elektrycznej na obszarze działania OSDn jest generalna umowa dystrybucji, zawarta przez sprzedawcę z OSDn. Lista sprzedawców z którymi OSDn zawarł generalne umowy dystrybucji publikowana jest na stronach internetowych OSDn. Generalna umowa dystrybucji reguluje kompleksowo stosunki pomiędzy sprzedawcą, a OSDn oraz określa warunki jakie musi spełniać sprzedawca chcący prowadzić sprzedaż energii elektrycznej dla wszystkich odbiorców z obszaru działania OSDn.

F.1.3. Przy każdej zmianie przez odbiorcę Sprzedawcy dokonywany jest przez OSDn odczyt wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego. Odczyt ten dokonywany jest na dzień zmiany sprzedawcy, maksymalnie z pięciodniowym odchyleniem.

F.1.4. Podmioty chcące skorzystać z prawa wyboru Sprzedawcy muszą spełniać postanowienia wymagania techniczne dla układów pomiarowo rozliczeniowych od momentu skorzystania z tego prawa.

F.1.5. Zmiana Sprzedawcy tj. wejście w życie nowej umowy sprzedaży zawartej pomiędzy URD a Sprzedawcą, dokonywana jest nie wcześniej niż **21 dni** kalendarzowych następujących po pozytywnej weryfikacji (przeprowadzanej przez OSDn) otrzymanego zgłoszenia zawarcia umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą, z uwzględnieniem zapisów obowiązujących umów o świadczenie usług dystrybucji oraz przy zachowaniu terminów, o których mowa w pkt B.1.2.

F.1.6. Sprzedawca zamierzający świadczyć usługi odbiorcy korzystającemu z możliwości zmiany sprzedawcy zobowiązany jest do przestrzegania procedur zmiany sprzedawcy zawartych w IRIESD-Bilansowanie.

F.1.7. Odbiorca nie może zawrzeć umowy sprzedaży na ten sam okres z więcej niż jednym sprzedawcą z przeznaczeniem zakupionej energii elektrycznej do jednego miejsca dostarczania energii.

F.2. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ DOTYCHCZASOWEGO ODBIORCĘ PRZEDSIĘBIORSTWA ZAKŁAD ENERGETYCZNY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ S.A. (PIERWSZA ZMIANA SPRZEDAWCY)

F.2.1. Odbiorca zawiera z wybranym przez siebie sprzedawcą energii elektrycznej umowę sprzedaży.

F.2.2. Odbiorca wypowiada umowę zawartą z przedsiębiorstwem Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A. lub upoważnia sprzedawcę do dokonania wypowiedzenia. OSDn zawiera z Odbiorcą umowę dystrybucji przed rozwiązaniem umowy kompleksowej.

F.2.3. Po zawarciu umowy sprzedaży energii, o której mowa w **pkt F.2.1.**, na formularzu określonym przez OSDn oraz zgodnie z zapisami **rozdziału B**:

a) sprzedawca powiadamia OSDn o zawarciu umowy sprzedaży z odbiorcą (zgłoszenie umowy), na zasadach określonych w generalnej umowie dystrybucji,

i

b) odbiorca powiadamia OSDn o zawarciu umowy sprzedaży ze sprzedawcą.

F.2.4. OSDn w terminie nie przekraczającym **5 dni** roboczych, licząc od dnia otrzymania zgłoszenia dokonuje weryfikacji powiadomień, o których mowa w **pkt F.2.3.** zgodnie z zapisami **rozdziału B**.

F.2.5. Po pozytywnym wyniku weryfikacji, o której mowa w **pkt F.2.4.**, OSDn informuje o dacie rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę.

W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji OSD informuje nowego sprzedawcę i odbiorcę o przerwaniu procesu zmiany sprzedawcy wraz z podaniem przyczyny.

F.2.6. W celu realizacji umowy sprzedaży, o której mowa w **pkt F.2.1.**, odbiorca zawiera z OSDn umowę o świadczenie usług dystrybucji lub upoważnia sprzedawcę do zawarcia takiej umowy w jego imieniu i na jego rzecz.

F.2.7. Umowa sprzedaży zawarta między odbiorcą i sprzedawcą oraz umowa o świadczenie usług dystrybucji zawarta między odbiorcą i OSDn, wchodzi w życie z dniem skutecznego rozwiązania dotychczasowej umowy odbiorcy z przedsiębiorstwem Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A.

F.2.8. Rozwiązanie dotychczasowej umowy pomiędzy odbiorcą a Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej S.A. dokonywane jest zgodnie z zapisami **pkt F.1.5**.

F.3. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY PRZEZ ODBIORCĘ (KOLEJNE ZMIANY SPRZEDAWCY)

F.3.1. Warunkiem koniecznym umożliwiającym kolejną zmianę Sprzedawcy przez odbiorcę jest istnienie umowy o świadczenie usług dystrybucji zawartej pomiędzy OSDn, a odbiorcą.

F.3.2. Odbiorca dokonuje wyboru kolejnego Sprzedawcy i zawiera z nim umowę sprzedaży energii elektrycznej. Umowa ta winna zawierać klauzulę, iż wchodzi w życie z dniem skutecznego rozwiązania umowy sprzedaży zawartej między odbiorcą i jego dotychczasowym Sprzedawcą.

F.3.3. Odbiorca wypowiada dotychczasową umowę sprzedaży lub upoważnia nowego sprzedawcę do dokonania wypowiedzenia.

F.3.4. Po zawarciu umowy sprzedaży energii, o której mowa w **pkt F.2.3.**, na formularzu określonym przez OSDn oraz zgodnie z zapisami **rozdziału B**:

a) sprzedawca powiadamia OSDn o zawarciu umowy sprzedaży z odbiorcą (zgłoszenie umowy), na zasadach określonych w generalnej umowie dystrybucji,

i

b) odbiorca powiadamia OSD o zawarciu umowy sprzedaży ze sprzedawcą.

F.3.5. OSDn, w terminie nie przekraczającym **5 dni** roboczych od daty otrzymania powiadomień, o których mowa w **pkt F.3.4.**, dokonuje ich weryfikacji, zgodnie z zapisami rozdziału B.

F.3.6. Po pozytywnym wyniku weryfikacji, o której mowa w **pkt F.3.5.**, OSDn informuje dotychczasowego sprzedawcę o otrzymanym od odbiorcy powiadomieniu o wypowiedzeniu umowy. W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji OSDn informuje nowego sprzedawcę i odbiorcę o przerwaniu procesu zmiany sprzedawcy wraz z podaniem przyczyny.

F.3.7. Rozwiązanie dotychczasowej umowy pomiędzy odbiorcą i dotychczasowym sprzedawcą dokonywane jest na ostatni dzień miesiąca kalendarzowego.

F.3.8. Umowa sprzedaży zawarta między odbiorcą i nowym sprzedawcą wchodzi w życie z dniem skutecznego rozwiązania umowy sprzedaży zawartej między odbiorcą i dotychczasowym sprzedawcą.

F.4. ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW

F.4.1. OSDn udziela informacji użytkownikom systemu oraz podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci nt. świadczonych usług dystrybucyjnych, a w szczególności zasad i procedur zmiany sprzedawcy.

F.4.2. Informacje ogólne udostępnione są przez OSDn:

- a) na stronach internetowych OSDn (www.zeup.pl);
- b) w niniejszej IRiESD opublikowanej na stronach internetowych OSDn;
- c) poprzez ogłoszenia prasowe;
- d) w siedzibie OSDn;
- e) na tablicach ogłoszeń w siedzibie OSDn lub innych powszechnie przyjętych miejscach.

F.4.3. Informacje szczegółowe udzielane są na zapytanie odbiorcy złożone pisemnie następującymi drogami:

a) listownie na adres OSDn

Zakład Energetyczny Użyteczności Publicznej
ul. Radzymińska 326
05-091 Ząbki;

b) pocztą elektroniczną (biuro@zeup.pl);

lub telefonicznie pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSDn.

F.4.4. OSDn informuje odbiorców o warunkach zmiany sprzedawcy, a w szczególności o:

- a. uwarunkowaniach formalno-prawnych,
- b. ogólnych zasadach funkcjonowania rynku bilansującego,
- c. procedurach zmiany sprzedawcy,
- d. wymaganych umowach,
- e. prawach i obowiązkach podmiotów korzystających z prawa wyboru sprzedawcy,
- f. procedurach zgłaszania i weryfikacji umów sprzedaży energii elektrycznej,
- g. zasadach ustanawiania i zmiany podmiotów odpowiedzialnych za bilansowanie handlowe,
- h. warunkach świadczenia usług dystrybucyjnych.

F.4.5. Odpowiedzi na zapytanie złożone pisemnie w formie listownej lub elektronicznej przez odbiorcę OSDn udziela w terminie do 14 dni od daty wpłynięcia zapytania do OSDn.

F.4.5. Wzór zgłoszenia zmiany sprzedawcy stanowi załącznik do niniejszej instrukcji.

F.4.7. Wzór zgłoszenia zmiany sprzedawcy oraz generalnej umowy dystrybucyjnej, a także lista sprzedawców mających zawarte generalne umowy dystrybucji z OSDn są publikowane na stronach internetowych OSDn.

G. ZASADY WYZNACZANIA I PRZYDZIELANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA

G.1. OSDn określa standardowe profile zużycia na podstawie pomierzonych zmienności obciążeń dobowych odbiorców kontrolnych objętych pomiarami zmienności obciążenia, wytypowanych przez OSDn z pośród odbiorców przyłączonych bezpośrednio do sieci dystrybucyjnej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz mocy umownej nie większej niż 40 kW lub prądzie znamionowym zabezpieczenia przelicznikowego w torze prądowym nie większym niż 63 A, przy zastosowaniu technik statystyki matematycznej. Profile te są określone w Tablicy 1 niniejszej IRiESD.

G.2. Zasady wyznaczania i przydzielania standardowych profili zużycia dotyczą URD rozliczanych wg. taryfy G oraz C1x, których układy pomiarowo-rozliczeniowe nie pozwalają na rejestrację profilu zużycia.

G.3. Dla URD, o których mowa w pkt G.2., OSDn przydziela odpowiedni, standardowy profil zużycia spośród określonych w Tablicy 1, zgodnie z grupą taryfową, do której dany odbiorca jest zakwalifikowany, określoną w umowie dystrybucyjnej.

G.4. Standardowe profile zużycia wyznaczone są dla następujących grup odbiorców:

profil G11	Odbiorcy grupy G11 spełniający warunki: - odbiorcy bytowo-komunalni, - licznik jednostrefowy
------------	--

profil C11/C21	Odbiorcy grupy C11 spełniający warunki: - lokal usługowy - zasilanie jedno lub trójfazowe - licznik jednostrefowy
----------------	--

G.5. Rzeczywista ilość energii elektrycznej w godz. i-tej jest wyznaczana z dokładnością do 1 kWh, na podstawie pomiarów przepływów energii elektrycznej w miejscach dostarczania oraz w razie potrzeby z wykorzystaniem algorytmów wyznaczania ilości energii elektrycznej w poszczególnych miejscach dostarczania.

Tabela 1.

Profile zużycia energii elektrycznej.

Profile standardowe				
godzina	G11		C11/C21	
	sobota niedziela święta	dzień roboczy	sobota niedziela święta	dzień roboczy
1	0,895	0,774	0,991	0,950
2	0,769	0,669	0,948	0,910
3	0,708	0,621	0,926	0,892
4	0,680	0,593	0,908	0,878
5	0,667	0,584	0,882	0,868
6	0,688	0,609	0,884	0,922
7	0,730	0,701	0,898	1,085
8	0,806	0,801	0,933	1,320
9	0,952	0,911	1,026	1,633
10	1,104	0,992	1,136	1,882
11	1,212	1,024	1,216	2,025
12	1,231	1,005	1,267	2,071
13	1,255	1,019	1,282	2,093
14	1,282	1,069	1,259	2,093
15	1,299	1,103	1,222	2,077
16	1,360	1,184	1,182	2,006
17	1,438	1,246	1,182	1,899
18	1,521	1,352	1,184	1,765
19	1,594	1,440	1,179	1,606
20	1,669	1,486	1,189	1,484
21	1,704	1,515	1,192	1,384
22	1,646	1,498	1,175	1,303
23	1,425	1,294	1,095	1,161
24	1,131	1,000	1,019	1,051

H. ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI

H.1. OSDn identyfikuje ograniczenia systemowe ze względu na spełnienie wymagań niezawodności dostaw energii elektrycznej.

H.2. Ograniczenia systemowe są podzielone na:

- a. ograniczenia elektrowniane,
- b. ograniczenia sieciowe.

H.3. Ograniczenia elektrowniane obejmują restrykcje w pracy elektrowni spowodowane przez:

- a. parametry techniczne poszczególnych jednostek wytwórczych,

- b. przyczyny technologiczne w elektrowni,
- c. działanie siły wyższej,
- d. realizację polityki energetycznej państwa.

H.4. OSDn identyfikuje ograniczenia sieciowe jako:

- a. maksymalne dopuszczalne moce wytwarzane i/lub maksymalną liczbę jednostek wytwórczych pracujących w danym węźle lub grupie węzłów,
- b. minimalne niezbędne moce wytwarzane i/lub minimalną liczbę jednostek wytwórczych pracujących w danym węźle lub grupie węzłów,
- c. planowane ograniczenia dystrybucyjne na wskazanych przekrojach sieciowych.

H.5. Identyfikacja ograniczeń systemowych jest wykonywana przez OSDn na podstawie analiz sieciowych uwzględniających:

- a. plan wyłączeń elementów sieci dystrybucyjnej,
- b. plan remontów jednostek wytwórczych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej,
- c. wymagania dotyczące jakości i niezawodności pracy sieci dystrybucyjnej.

H.6. Analizy sieciowe dla potrzeb identyfikacji ograniczeń systemowych w planach koordynacyjnych są realizowane przez OSDn z wykorzystaniem dostępnych programów analitycznych i na bazie najbardziej aktualnych modeli matematycznych KSE.

H.7. Ograniczenia systemowe są identyfikowane w cyklach pokrywających się z planami koordynacyjnymi oraz udostępniane w ramach planów koordynacyjnych.

H.8. OSDn przy planowaniu pracy sieci uwzględnia ograniczenia występujące w pracy sieci przesyłowej, dystrybucyjnej sąsiednich OSDn oraz zgłoszone przez wytwórców ograniczenia dotyczące jednostek wytwórczych przyłączonych do jego sieci, mając na celu minimalizację skutków tych ograniczeń.

H.9. W przypadku wystąpienia ograniczeń systemowych OSDn prowadzi ruch sieci dystrybucyjnej mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa pracy KSE, dotrzymanie wymaganych parametrów technicznych energii elektrycznej oraz minimalizację skutków ograniczeń w dostawie energii elektrycznej.

H.10. W przypadku wystąpienia ograniczeń systemowych OSDn podejmuje działania mające na celu ich likwidację lub zmniejszenie skutków ograniczeń występujących w sieci dystrybucyjnej samodzielnie oraz we współpracy z OSP oraz innymi OSDp i OSDn.

H.11. W przypadku przekroczenia zidentyfikowanych ograniczeń systemowych spowodowanych awariami w KSE, OSDn podejmuje działania szczegółowo uregulowane w części ogólnej IRiESD rozdział 4 „Bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego”.

I. SŁOWNIK POJĘĆ I DEFINICJI.

Na potrzeby niniejszej IRiESD-Bilansowanie przyjęto następujące oznaczenia skrótów i definicje stosowanych pojęć.

I.1. OZNACZENIA SKRÓTÓW

FPP	Fizyczny Punkt Pomiarowy
IRiESD	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (całość)
IRiESD-Bilansowanie	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej – część szczegółowa: bilansowanie systemu dystrybucyjnego i zarządzanie ograniczeniami systemowymi
IRiESP	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (całość)
IRiESP-Bilansowanie	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej – Bilansowanie systemu dystrybucyjnego i zarządzanie ograniczeniami systemowymi
KSE	Krajowy System Elektroenergetyczny
LSPR	Lokalny System Pomiarowo Rozliczeniowy
MB	Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Bilansującego
ꞞMB	Fizyczne Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Bilansującego
wMB	Ponadsięciowe (wirtualne) Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Bilansującego
MD	Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej

MD_D	Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Detalicznego
ϕMD_D	Fizyczne Grafikowe Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Detalicznego
pMD_D	Fizyczne Profilowe Miejsce Dostarczania Energii Elektrycznej Rynku Detalicznego
PDE	Punkt Dostarczania Energii
PPE	Punkt Poboru Energii
SN	Średnie napięcie
nN	Niskie napięcie
OH	Operator Handlowy
OHT	Operator Handlowo-Techniczny
OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
OSD_p	Operator Systemu Dystrybucyjnego którego sieć dystrybucyjna jest przyłączona do sieci przesyłowej OSP
OSD_n	Operator Systemu Dystrybucyjnego którego sieć dystrybucyjna nie jest przyłączona do sieci przesyłowej OSP
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
URB	Uczestnik Rynku Bilansującego
RB	Rynek Bilansujący
POB	Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe
URD	Uczestnik Rynku Detalicznego
URD_o	Uczestnik Rynku Detalicznego typu odbiorca
URD_w	Uczestnik Rynku Detalicznego typu wytwórca
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WIRE	System wymiany informacji o rynku energii

2. POJĘCIA I DEFINICJE

Bilansowanie systemu	Działalność gospodarcza wykonywana przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji, polegająca na równoważeniu zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii.
Dystrybucja energii elektrycznej	Transport energii elektrycznej sieciami dystrybucyjnymi elektrycznej w celu jej dostarczenia odbiorcom, z wyłączeniem sprzedaży energii.
Fizyczne Miejsce Dostarczenia Energii Rynku Bilansującego (ϕMB)	Miejsce Dostarczenia Energii Rynku Bilansującego, w którym jest realizowana fizyczna dostawa energii. Ilość energii elektrycznej dostarczonej w ϕMB jest wyznaczana na podstawie Fizycznych Punktów Pomiarowych (FPP) oraz odpowiednich algorytmów obliczeniowych.
Fizyczny Punkt Pomiarowy (FPP)	Punkt w sieci wyposażony w urządzenia pomiarowo-rozliczeniowe umożliwiające rejestrację danych godzinowych, w którym dokonywany jest rzeczywisty pomiar przepływającej energii elektrycznej w okresach uśredniania nie większych niż obowiązujące w rozliczeniach na RB.
Jednostka grafikowa	Zbiór Miejsc Dostarczania Energii Rynku Bilansującego.
Jednostka wytwórcza	Opisany poprzez dane techniczne i handlowe wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego, służący do wytwarzania energii elektrycznej i wyprowadzania mocy. Jednostka wytwórcza obejmuje zatem także transformatory blokowe oraz linie blokowe wraz z łącznikami w miejscu przyłączenia jednostki do sieci.
Koordynowana sieć 110kV	Część sieci dystrybucyjnej 110 kV, w której przepływy energii elektrycznej zależą także od warunków pracy sieci przesyłowej.
Krajowy System Elektroenergetyczny	System elektroenergetyczny na terenie Polski.
Mechanizm bilansujący	Mechanizm bieżącego bilansowania zapotrzebowania na energię elektryczną i

	wytwarzania tej energii w systemie elektroenergetycznym.
Miejsce dostarczenia	Punkt w sieci, do którego przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza energię elektryczną, określony w umowie o przyłączenie, w umowie o świadczenie usług dystrybucji, w umowie sprzedaży energii elektrycznej albo umowie kompleksowej.
Miejsce dostarczenia energii rynku bilansującego (MB)	Określany przez OSP punkt w sieci objętej obszarem Rynku Bilansującego reprezentujący pojedynczy węzeł albo grupę węzłów w sieci, lub umowny punkt „ponad siecią”, w którym następuje przekazanie energii pomiędzy Uczestnikiem Rynku Bilansującego a Rynkiem Bilansującym.
Miejsce przyłączenia	Punkt w sieci, w którym przyłączy łączy się z siecią.
Moc przyłączeniowa	Moc czynna planowana do pobierania lub wprowadzania do sieci, określona w umowie o przyłączenie jako wartość maksymalna ze średnich wartości tej mocy w okresie 15 minut, służąca do zaprojektowania przyłącza.
Obszar Rynku Bilansującego	Część systemu elektroenergetycznego, w której jest prowadzony hurtowy obrót energią elektryczną oraz w ramach której OSP równoważy bieżące zapotrzebowanie na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym oraz zarządza ograniczeniami systemowymi i prowadzi wynikające z tego rozliczenia, z podmiotami uczestniczącymi w Rynku Bilansującym.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera energię elektryczną na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym	Odbiorca końcowy dokonujący zakupu energii elektrycznej wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.
Odbiorca końcowy	Odbiorca dokonujący zakupu energii elektrycznej na własny użytek.
Ograniczenia sieciowe	Maksymalne dopuszczalne lub minimalnie niezbędne wytwarzanie mocy w danym węźle, lub w danym obszarze, lub maksymalny dopuszczalny przesył mocy przez dany przekrój sieciowy, w tym dla wymiany międzysystemowej, z uwzględnieniem bieżących warunków eksploatacji KSE.
Operator	Operator systemu przesyłowego lub operator systemu dystrybucyjnego.
Operator handlowy (OH)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym.
Operator handlowo-techniczny (OHT)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym i technicznym.
Operator Systemu Przesyłowego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.
Operator Systemu Dystrybucyjnego	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.
Przedsiębiorstwo energetyczne	Podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji energii lub obrotu nią.
Przedsiębiorstwo obrotu	Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym lub detalicznym energią elektryczną, niezależnie od innych rodzajów prowadzonych działalności.
Przesyłanie - transport energii elektrycznej	Przesyłanie-transport energii elektrycznej sieciami przesyłowymi w celu jej dostarczenia do sieci dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowych, z wyłączeniem sprzedaży energii.

Punkt Dostarczania Energii	Miejsce przyłączenia URD do sieci dystrybucyjnej poza obszarem Rynku Bilansującego, obejmujące jeden lub więcej fizycznych punktów przyłączenia do sieci, dla których realizowany jest proces bilansowania handlowego.
Punkt Poboru Energii	Punkt, w którym produkty energetyczne (energia, usługi przesyłowe, moc, etc.) są mierzone przez urządzenia umożliwiające rejestrację danych godzinowych. Jest to najmniejsza jednostka, dla której odbywa się zbilansowanie dostaw, oraz dla której może nastąpić zmiana dostawcy.
Rynek bilansujący	Mechanizm bieżącego bilansowania zapotrzebowania na energię elektryczną i wytwarzania tej energii w KSE.
Sieci	Instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, należące do przedsiębiorstwa energetycznego.
Sieć przesyłowa	Sieć elektroenergetyczna najwyższych lub wysokich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu przesyłowego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której ruch sieciowy jest odpowiedzialny operator systemu dystrybucyjnego.
Sprzedawca	Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży energii elektrycznej przez niego wytworzonej lub przedsiębiorstwo energetyczne prowadzące działalność gospodarczą polegającą na obrocie energią elektryczną.
Sprzedaż energii elektrycznej	Bezpośrednia sprzedaż energii przez podmiot zajmujący się jej wytwarzaniem lub odsprzedaż energii przez podmiot zajmujący się jej obrotem.
System elektroenergetyczny	Sieci elektroenergetyczne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
Średnie napięcie	Napięcie wyższe od 1 kV i niższe od 110 kV.
Uczestnik Rynku Detalicznego	Podmiot, którego urządzenia lub instalacje są przyłączone do sieci dystrybucyjnej nie objętej obszarem Rynku Bilansującego oraz który zawarł umowę o świadczenie usług dystrybucji z właściwym OSD (obowiązek posiadania umowy dystrybucji spełniony jest również w przypadku posiadania umowy kompleksowej).
Układ pomiarowo - rozliczeniowy	Liczniki i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiarów i rozliczeń mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy podstawowy	Układ pomiarowo-rozliczeniowy, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy rezerwow	Układ pomiarowo-rozliczeniowy, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej, w przypadku nieprawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego podstawowego.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy równoważny	Układ pomiarowo-rozliczeniowy, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo - kontrolny	Układ pomiarowy, którego wskazania stanowią podstawę do monitorowania prawidłowości wskazań układów pomiarowo - rozliczeniowych poprzez porównywanie zmierzonych wielkości i/lub bilansowanie obiektów elektroenergetycznych lub obszarów sieci.
Urządzenia Usługi systemowe	Urządzenia techniczne stosowane w procesach energetycznych. Usługi niezbędne do prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, zapewniające zachowanie określonych parametrów niezawodnościowych dostarczania energii elektrycznej i jej jakości.
Ustawa	Ustawa z dnia 10.04.1997r. - Prawo energetyczne z późniejszymi zmianami.

Użytkownik systemu	Podmiot dostarczający energię elektryczną do systemu elektroenergetycznego lub zaopatrywany z tego systemu.
Wirtualne Miejsce Dostarczenia Energii Rynku Bilansującego (WMB)	Miejsce Dostarczenia Energii, w którym jest realizowana dostawa energii niepowiązana Rynku Bilansującego bezpośrednio z fizycznymi przepływami energii (punkt „ponad siecią”). Ilość energii elektrycznej dostarczonej albo odebranej w WMB jest wyznaczana na podstawie wielkości energii wynikających z Umów Sprzedaży Energii oraz odpowiednich algorytmów obliczeniowych.
Współczynnik bezpieczeństwa przyrządu - FS	Stosunek znamionowego prądu bezpiecznego przyrządu bezpieczeństwa do znamionowego prądu pierwotnego. Przy czym przyrządu - FS znamionowy prąd bezpieczny przyrządu określa się jako wartość skuteczną minimalnego prądu pierwotnego, przy którym błąd całkowity przekładnika prądowego do pomiarów jest równy lub większy niż 10 % przy obciążeniu znamionowym.
Wytwórca	Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, którego urządzenia współpracują z siecią.
Zarządzanie ograniczeniami systemowymi	Działalność gospodarczą wykonywaną przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz zapewnienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy Prawo energetyczne, wymaganych parametrów technicznych energii elektrycznej w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tych systemów.

ZAŁĄCZNIK NR 1 - FORMULARZ ZGŁOSZENIA ZMIANY SPRZEDAWCY

(dla odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej ZEUP S.A.)

.....
(miejsowość i data)

Odbiorca: .....
Adres odbiorcy / .....
Osoba kontaktowa: .....
.....

.....
(obszar dystrybucyjny)

Nazwa i adres Sprzedawcy	Nazwa i adres Obiektu, do którego ma być dostarczana energia elektryczna	Nr i okres obowiązywania umowy	Planowana ilość zakupu energii elektrycznej	Data rozwiązania dotychczasowej umowy sprzedaży energii	Kod i nazwa POB odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe

.....
(podpis i pieczęć odbiorcy)

Sprzedawca: .....
Adres sprzedawcy / .....
Osoba kontaktowa: .....
.....

Nazwa i adres Odbiorcy	Nazwa i adres Obiektu, do którego ma być dostarczana energia elektryczna	Nr i okres obowiązywania umowy	Planowana ilość sprzedaży energii elektrycznej	Data rozwiązania dotychczasowej umowy sprzedaży energii	Kod i nazwa POB odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe

.....
(podpis i pieczęć sprzedawcy)